



POLIISI

POLIISIHALLITUS
Polisstyrelsen
National Police Board

Automaattivalvonta osana poliisin valvontatyötä

Kuntawebinaari, Liikenneturva, 1.12.2023

Poliisiylitarkastaja Pasi Rissanen





Sisältö

- Poliisin ohjausasiakirjat
- Poliisin liikennevalvonnan ja – turvallisuuden toiminta- ja kehittämissuunnitelman 2022-2030 vaikuttavuustavoitteet ja –kohteet sekä liikenneturvallisuustyön tavoitteet
- Poliisin liikenneturvallisuustyön kulmakivet
- Poliisin asema liikenneturvallisuustyön kentässä
- Automaattinen nopeusvalvonta
- Valvontapisteistä ja toteutuksesta
- Automaattivalvonta-autoista
- Tulevaisuudesta ja keskinopeusvalvonta

Ohjausasiakirjat

- Valtioneuvoston periaatepäätös: Liikenneturvallisuusstrategia tähtää kaikkien liikennemuotojen turvallisuuden parantamiseen (LVM, 2022).
 - Liikenneturvallisuusstrategian tavoitteita ohjaa alun perin tieliikenteelle asetettu nollavisio. Välitavoitteena on kuolemien ja vakavien loukkaantumisten puolittaminen vuodesta 2020 vuoteen 2030 mennessä!
- Poliisin liikennevalvonnan ja -turvallisuuden ohjelma vuosille 2021–2030 (SM, 2021)
 - Tavoitteita 4 kpl ja vaikuttavuuskohteita 8 kpl
- Liikenneturvallisuusstrategia 2022–2026 (LVM, 2022)
 - Strategiset linjaukset eli painopisteet 7 kpl ja 103 toimenpidettä, joista poliisille 8 kpl
- Poliisin liikennevalvonnan ja –turvallisuuden toiminta- ja kehittämissuunnitelma 2022-2030 (POHA, 2022)
 - Keinoja 8 kpl sekä vaikuttavuuskohteita 8 kpl



Poliisin liikennevalvonnan ja –turvallisuuden toiminta- ja kehittämissuunnitelman 2022-2030 vaikuttavuustavoitteet ja –kohteet sekä liikenneturvallisuustyön tavoitteet

Keskeiset vaikuttavuustavoitteet: **NÄMÄ TAVOITTEENA SAAVUTTAA!**

1. Liikennekuolemien, vakavien loukkaantumisten ja ammattiliikenteen harmaan talouden vähentäminen
2. Liikennerikosten ja liikenteessä ilmenevien rikosten ennalta estäminen, paljastaminen ja syyteharkintaan saattaminen sekä liikenneturvallisuuden ylläpitäminen

Liikenneturvallisuustyön tavoitteet: **NÄILLÄ KEINOILLA!**

1. Liikenneturvallisuustyö kattaa koko poliisiorganisaation
2. **Ennalta estävyys**
3. **Yhteistyöhakuisuus**
4. Tietojohtoisuus
5. Muita poliisin tavoitteita tukeva toiminta
6. Osaamisen varmistaminen
7. **Tekniikan tehokas hyödyntäminen**
8. Poliisin aktiivinen ja vaikuttava viestintä

Keskeiset vaikuttavuuskohteet: **NÄIHIN VAIKUTETAAN KEINOILLA, JOTTA TAVOITE SAAVUTETAAN!**

- 1) Ajoterveys ja vireystila, 2) Alkoholi, huumausaineet ja lääkkeet, 3) Nuoret, 4) **Ajotavat ja ajonopeudet**, 5) **Turvalaitteiden käyttäminen**, 6) Tarkkaamattomuus liikenteessä, 7) **Jalankulku, pyöräily ja suojatie** sekä 8) Ammattiliikenne, kuljetusrikollisuus ja tieliikenteen harmaa talous

Poliisin liikenneturvallisuustyön kulmakivet

(Vaikuttavuuden

indikaattorit poliisin liikenneturvallisuustyössä, 2022, Iivo Rintamäki, Vesa Huotari & Mika Sutela)

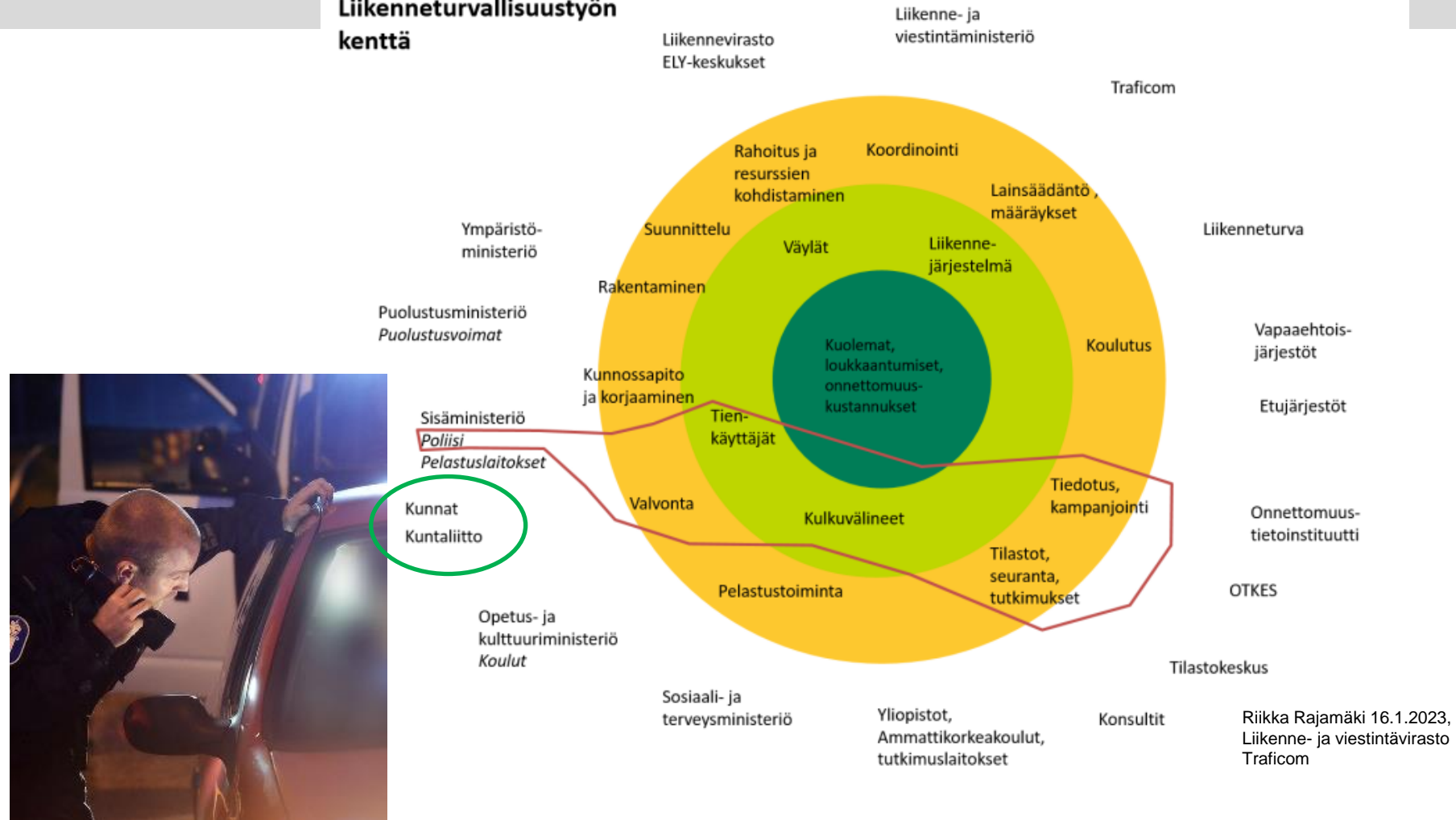
- Liikennevalvonnan, jossa **tavoitteena on vähentää onnettomuuden riskiä liikenteessä**, tulisi heijastaa riskien jakautumista eli **kohdistua alueisiin ja ryhmiin ajankohtina, jolloin onnettomuusriski on suurin**.
 - > tiedonhankintaa paikoista, ajankohdasta, tekijöistä...
- **Tietoisuutta kiinnijäämisriskistä** puolestaan ylläpidetään kohdentamalla **valvontaa satunnaisesti valitulla tiestöllä satunnaisina ajankohtina**.
 - > valvonnan lisäksi, tiedottaminen, tapahtumat, tapaamiset...

Poliisin liikennevalvonnan vaikuttavuus suhteessa vaaran aiheuttajiin liikenteessä ja liikkumisessa

Kokonaisrikollisuus liikenne-rikoksina, raskaan liikenteen rikoksina, liikenne-rikoksen seurauksena kuolleet ja loukkaantuneet (uhritutkimukset, tilastot).

Kuva 1. Poliisin asema liikenneturvallisuuustyön kentässä. Kuva on tehty Traficomissa kuvaamaan liikenneturvallisuuustyön kentän laajuutta. Tätä muistiota varten siitä on kehystetty punaisella viivalla poliisin liikenneturvallisuuustyö. Liikennevirasto on nykyisin Väylävirasto.

Liikenneturvallisuuustyön kenttä



Automaattinen nopeusvalvonta



Automaattivalvonnan tietoa

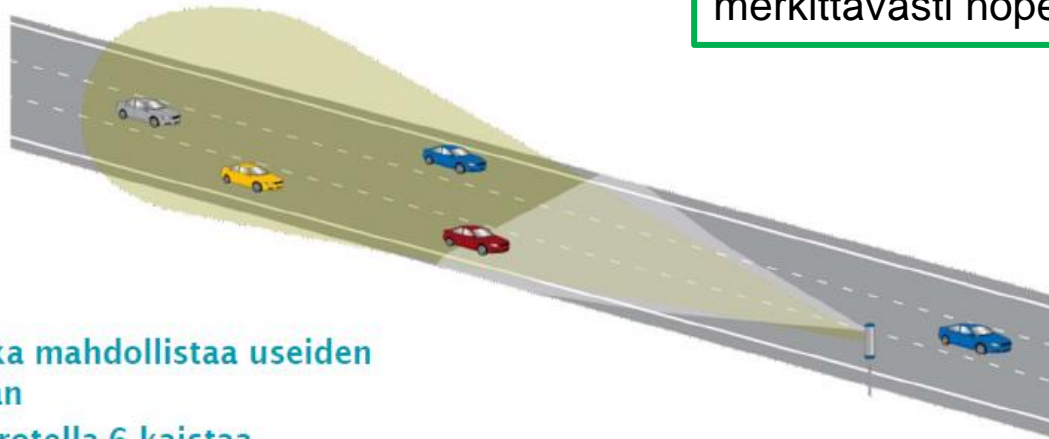
- 1220 kiinteää valvontapistettä / noin 3800 km
- 285 tolppakameraa
- 26 valvonta-autoa
- Luvut 12/22



Nopeusvalvonta

Ṗ

Tutkaava järjestelmä



- Laajakeilainen tutka mahdollistaa useiden kaistojen valvonnan
- Tutkalla voidaan erotella 6 kaistaa
- Valvontaa voidaan tehdä saapuvista tai loittonevista ajoneuvoista

Tiejakson korkea onnettomuusriski on selkeä peruste arvioida mahdollisen automaattivalvonnan vaikutuksia. Vakavimpia ovat kohtaamis-, törmäämis- ja suistumisonnettomuudet. Onnettomuusriskiä lisää tietä ylittävien suojattomien tienkäyttäjien suuri määrä. Kiinteitä valvontapisteitä kannattaa käyttää tieosuuksilla, joilla on tapahtunut ylinopeuteen liittyviä onnettomuuksia ja ajonopeudet ylittävät merkittävästi nopeusrajoituksen.

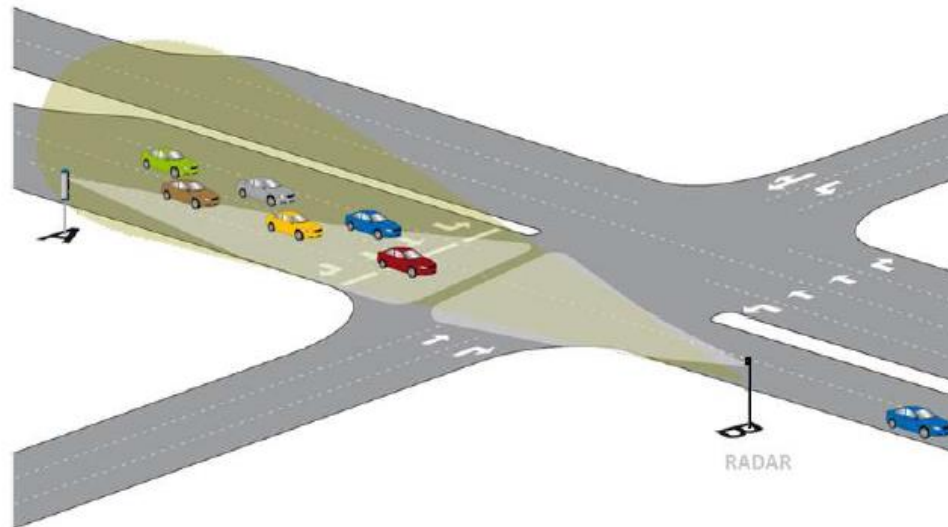
Liikennevalvonta

Esim. risteykset jossa pääsuunnan liikenteen hidastaminen on tärkeää, jotta mahdollisissa virhetilanteissa tienkäyttäjille jää enemmän aikaa reagoida ja mahdollisten törmäysten seuraukset jäävät lievemmiksi.

5
D

Punavalvonta (RLSS)

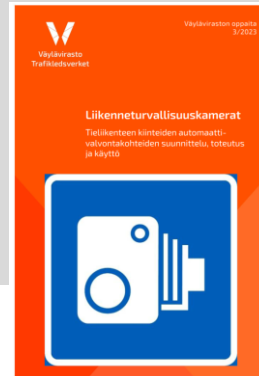
Punavalvonta voidaan toteuttaa järjestelmällä helposti
Järjestelmä yhden suunnan valvonnan kolmelta kaistalta
Järjestelmä kommunikoi liikennevalojen kanssa tunnistukseksi valojen vaihtumisen



Valvontapisteiden tuottamat kuvamäärät

- eroavat huomattavasti, mikä on huomioitava valvonnan suunnittelussa ja ylläpidossa.
- Helsingin, Turun ja Tampereen seutujen kaupunkinopeuksia valvovat kamerat tuottavat moninkertaisesti kuvia maanteiden 80:n osuuksien kameroihin verrattuna.
- Lisäksi jotkin 60:n alueen kamerat valtateillä (Jyväskylän Vt 4 Kanavuori, Vt 3 Soppeentie Ylöjärvi) tuottavat runsaasti kuvia.
- Esimerkki:
 - Helsinki Huopalahti marraskuussa noin 70 kuvaa / vrk,
Suonenjoki Lempyy Mt 531 kaksi kuvaa / vrk (vaikka *Lempyyssä* 60 km/h rajoitus)
- Tällä hetkellä LTK:ssa strategiana on ylläpitää valtakunnallisesti kattavaa valvontaa myös hiljaisempia tieosuuksia valvoen.

Automaattisen nopeusvalvonnan toteuttaminen tietojohdoisesti Suomessa



- Automaattisen liikennevalvonnan vaikuttavuus liikenneturvallisuuteen?
 - Kiinteän kameravalvonnan käyttöönottoissa maissa keskimääräinen vaikutus on ollut 7-10 % alentuminen keskinopeudessa ja henkilövahinkoihin johtaneiden onnettomuuksien määrän vähentyminen 20-25 %.
- Valvontapisteiden paikan määrittäminen:
 - Kiinteiden automaattivalvontapisteiden paikat ja uudet valvontajaksot suunnittelevat tienpitäjä ja poliisi yhdessä
 - Automaattivalvonta-autolla käytettävien vakiovalvontapisteiden paikan määrittää alueen poliisilaitos.
 - Poliisilaitokset siirtävät kameroiden sijaintia oman suunnitelmansa mukaisesti
- Väylävirasto julkaissut syksyllä oppaan suunnitteluun, toteutukseen ja käyttöön.
 - Automaattivalvonta ehkäisee sellaisia onnettomuuksia, joissa **ylinopeus on riskitekijänä**.
 - **Millaisissa onnettomuuksissa ”pienikin” ylinopeus on selkeä riskitekijä taajamissa?**
- Tieliikennelain mukaan ajoneuvokohtaisen liikennevirhemaksun määräämisen edellytyksenä on, että **rikkomuksen tekijä on valokuvattu tai vastaavalla teknisellä järjestelmällä tallennettu siten, että hänet voidaan tunnistaa**.

Automaattivalvonta-autot

- Eivät ole enää pelkkiä kameravalvonta-autoja
- Tilanteen mukaan käytetään valvonnasta kertovia magneetteja auton kyljessä
- Poliisimiehet valvovat myös ryhmän mukana
- Autoissa on Revika -laitteistot ja nopeusvalvontatutkat automaattivalvontaan
- Tarkoitus on tulevaisuudessa käyttää autoja myös kuljettajien kännyköiden käyttöön ja kuljettajien turvavyövalvontaa

Automaattisen liikennevalvonnan tulevaisuus

- Turvavälivalvontaa pilotoitu
- Kahden kuvan käyttö
- Kännykän käyttö ja kuljettajan turvavyön käyttämättömyydestä sovelluksia, joita tullaan testaamaan

Keskinopeusvalvonta

- Selvityksessä...
 - Väyläviraston ja Fintrafficin mukana
- Tunneliturvallisuutta tarkastelevan työryhmälle ulkopuolinen konsultti selvitti asiaa
- On erittäin kallista (mahdollisesti 600 000 euroa/tunneli)
- Ei kustannustehokasta ja myös poliisin puolella pitää tehdä sitten liittymät nykyisiin järjestelmiin
- Tampereen rantatunnelissa päädyttiin lopulta pistemäisiin pisteisiin uusin kameralaitteistoin

Kiitos

pasi.rissanen@poliisi.fi

heikki.ihalainen@poliisi.fi